



Pensjonistforbundet

# **Pensjonistforbundets handlingsprogram 2018–2021**

**TYDELIG  
STERK  
SYNLIG**

# Pensjonistforbundets handlingsprogram 2018 – 2021

## Innledning

Pensjonistforbundet – tydelig, sterk og synlig er vårt nye handlingsprogram for 2018 til 2021. Handlingsprogrammet er bygget opp med visjon, overordnede mål og verdier. Programmet har fire programområder:

1. Politisk innflytelse
2. Økonomi og arbeidsliv
3. Trygg alderdom
4. Aktivitet og deltakelse

I tillegg til handlingsprogrammet skal det lages årlige aktivitetsplaner. Aktivitetsplanene vil legge føringer for hvilke saker vi skal jobbe med i forbundet påfølgende år, lokalt, fylkesvis og på nasjonalt nivå.

## Visjon, verdier og hovedmål

Pensjonistforbundets visjon er:

Pensjonistforbundet- tydelig, sterk og synlig

Og Pensjonistforbundets verdier er:

Inkludering, medbestemmelse og innflytelse

## Inkludering

Pensjonistforbundet skal være en åpen og trygg organisasjon for alle som er medlemmer. Vi bygger på likeverd og respekt, det være seg når det gjelder alder, kjønn, etnisk opprinnelse eller seksuell orientering. Medlemmene er vår styrke og det fundamentet vi bygger organisasjonen på. Vi står opp for et samfunn og driver en politikk som er inkluderende.

## Medbestemmelse

Pensjonistforbundet hegner om demokratiet som en måte å styre samfunnet på. For at demokratiet skal fungere må hele befolkningen

være representert og oppleve seg ivaretatt. Medbestemmelse innebærer at vi får mulighet til å påvirke beslutninger som har innvirkning på eget liv. Brukermedvirkning gjennom medvirkningsutvalg er et viktig demokratisk prinsipp. Eldreråd bidrar til at folkevalgte organer kan ta bedre beslutninger og er viktig for demokratiet. Det er Pensjonistforbundets mandat å drive aktiv eldrepolitisk påvirkning på vegne av eldre i Norge.

## **Innflytelse**

Gjennom trepartssamarbeidet har viktige samfunnsreformer blitt utformet. Pensjonistforbundet har som mål å bli den femte hovedorganisasjonen med forhandlingsrett. Vi vil bli hørt og ha innflytelse både nasjonalt, i fylke/region og lokalt gjennom eldrerådene.

### **Hovedmål**

Styrke og synliggjøre Pensjonistforbundet som den slagkraftige samfunnsaktør på vegne av landets pensjonister og uføretrygdede.

Dette skal gjøres gjennom å:

- Arbeide for én sterk felles pensjonistorganisasjon i Norge som gjennom samarbeid med alliansepartnere, som fagforeninger, interesseorganisasjoner og andre, fokuserer på saker og utøver en politikk som påvirker framtiden
- Øke antall medlemmer, som gir økt innflytelse
- Utvikle et sterkere og tettere samarbeid gjennom alle ledd i organisasjonen

# 1. Politisk innflytelse

De prioriterte satsingsområdene for politisk innflytelse:

- **Forhandlingsrett**
- **Den femte hovedorganisasjon og trepartssamarbeidet**
- **Et nasjonalt eldreombud**

Pensjonistforbundet har som mål å øke eldres politiske innflytelse. Vi krever forhandlingsrett innenfor rammen av frontfaget. Og trygdeoppkjørene må til behandling i Stortinget.

Vi skal ta vår plass i samfunnsdebatten som synlig aktør på vegne av pensjonistene i Norge. Og vi skal jobbe for at eldre har den representasjonen og innflytelsen som antallet tilsier i demokratiske organer, i råd og utvalg, som medvirkningsrepresentanter og som individ med unik innsikt i eget liv. Eldrerådenes innflytelse må styrkes.



Foto: Johnny Syversen

### **Pensjonistforbundet krever og vil arbeide med:**

- Forhandlingsrett for alderspensjon i folketrygden
- Å være en del av trepartssamarbeidet og å bli den femte hovedorganisasjonen
- Et nasjonalt eldreombud
- At eldrerådene blir tidlig involvert i alle saker som angår eldres levekår og tilstrekkelig ressurser til å gjøre oppgavene
- At eldrerådene får møte- og talerett i kommunestyret
- At det arbeides aktivt med regioner/fylker og kommunene for å formalisere samarbeider i form av partnerskapsavtaler for folkehelse
- At det opprettes medvirkningsutvalg for sykehjem og hjemmebaserte tjenester
- Felles verveinnsats for å øke antall medlemmer
- Utvikling av organisasjonen og opplæring av tillitsvalgte
- Internasjonal innflytelse gjennom Nordisk samarbeidskomité og AGE

## 2. Økonomi og arbeidsliv

De prioriterte satsingsområdene:

- Økt minstepensjon for enslige minstepensjonister
- Fjerne underregulering av pensjon
- Plass i Teknisk beregningsutvalg, TBU

Pensjonistforbundet vil at folketrygden fortsatt skal være bærebjelken i vårt pensjonssystem. Pensjonssystemet må bygge på brede ordninger som alle kan være med i. Individuell pensjonssparing skal ikke erstatte gode kollektive løsninger.

Pensjon under utbetaling skal reguleres på linje med lønnsvekst. For å sikre en bærekraftig pensjonsordning skal pensjonen fastsettes gjennom forhandlinger. Alle trygdeoppgjør skal vedtas av Stortinget.



Foto: Johnny Syversen

## **Pensjonistforbundet krever og vil arbeide med:**

- Økt minstepensjon for enslige minstepensjonister
- Fjerne underregulering av pensjon
- Plass i Teknisk beregningsutvalg, TBU
- Forbedre den private AFP-ordningen slik at færre mister rettigheter
- Bedre regulering av fripoliser
- At arbeidstakere over 67 år har rett til sykepenger under sykdom uten tidsbegrensning
- At levealdersjustering må endres – dagens ordning er usosial
- Beholde etterlattepensjonsordningen
- Likt minstefradrag for lønn og pensjon
- Økt NAVs gravferdsstøtte og innrette ordningen slik at flere blir berettiget til å motta støtte
- At det skal være gratis å ringe offentlige etater
- Å utjevne kostnader til nettleie for strøm, uavhengig av hvor du bor i landet
- Fellesskapet bør finansieres gjennom en progressiv beskatning og bruk av forbruksskatt må begrenses
- Utbetaling av pensjon skal skje den 12. i hver måned
- Mer målrettet seniorpolitikk og ingen aldersdiskriminering i arbeidslivet
- Skattefradrag for medlemskontingent
- Bedre tilgjengelighet for banktjenester for de som ikke bruker nettbank
- Kommunene må kunne tilby månedlig fakturering av kommunale avgifter
- Et uavhengig NAV-ombud

## 3. Trygg alderdom

De prioriterte satsingsområdene:

- «Robek-liste» for kommuner som bryter kvalitetskravene i eldreomsorgen
- Utgifter til tannbehandling må inngå i egenandelsordningen
- Rettighetsfestet at helse- og omsorgstjenester for den enkelte beboer på sykehjem skal være omfattet av vedtak, på samme måte som for beboere i omsorgsboliger med heldøgns omsorgstjenester

Eldre som oppsøker helsetjenester har krav på å bli møtt med respekt og få den behandlingen som tilstanden tilsier. Eldre har gjerne sammensatte lidelser, og trenger en helsetjeneste som forstår sammenhenger. Eldre må ikke diskrimineres ved tildeling av helsetjenester. Med hensyn til likhet i den kommunale helse- og omsorgstjenesten må du ha samme rett til tjenester, uansett hvor tjenestemottaker bor.

En trygg alderdom innebærer også å kunne bo hjemme så lenge du ønsker, og mulighet til sykehjem eller omsorgsbolig med heldøgns omsorgstjenester når omsorgsbehovene øker. Å være trygg på at du får den omsorgen du trenger, når du trenger den, er grunnleggende for alle. Trygghet innebærer også fravær av opplevd diskriminering i møte med helsevesen, rettsvesen eller i det offentlige.



## **Pensjonistforbundet krever og vil arbeide med:**

- «Robek-liste» for kommuner som bryter kvalitetskravene innen eldreomsorgen
- Utgifter til tannbehandling må inngå i egenandelsordningen
- Rettighetsfestet helse- og omsorgstjenester for den enkelte beboer på sykehjem skal være omfattet av vedtak, på samme måte som for beboere i omsorgsboliger med heldøgns omsorgstjenester
- Når kommunene får ansvaret for den offentlige tannhelse-tjenesten må det følges opp med informasjonsplikt og behandlingskrav
- Kommunene må ha en lovfestet plikt til å ha helsestasjon for eldre
- Lokale sykehus må opprettholdes og tilføres ressurser, oppgaver og kompetanse, slik at avstanden til nødvendige sykehustjenester blir kortest mulig
- Staten må ha tilskuddordninger som medfører at kommunene kan etablere, vedlikeholde og drive sykehjemsplasser og omsorgsboliger med heldøgns omsorgstjenester til alle som har behov for det
- Det må innføres felles vederlagsforskrift om du bor på sykehjem eller i omsorgsbolig
- At det bør innføres en nasjonal bemanningsnorm for sykehjem og hjemmesykepleien
- At regjeringen må legge fram en plan for å sikre at det er nok kvalifisert personell til å dekke behovet for tjenester i helse- og omsorgssektoren
- Lærlingplasser innen helse- og omsorgssektoren må prioriteres
- At antall deltidsansatte blir redusert til fordel for heltidsansatte i helse- og omsorgssektoren



- Det må utarbeides forpliktende normer for kompetanse og bemanning i eldreomsorgen
- At rett til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) ikke skal ha aldersgrense
- Aldersdiskriminerende praksis som ved tegning av reiseforsikring må også opphøre
- At pasienter og beboere på helseinstitusjoner og i hjemmebasert omsorg må tilbys minst fire ernæringsrike måltider hver dag
- At kommunene har plikt til å knytte til seg geriatrisk kompetanse
- Konsekvensene av ny vergemålslov må utredes
- Velferdsteknologi må ha felles standarder og tildelingen må skje gjennom hjelpemiddelsentralene
- Regelverket for pasientreiser må revideres, og regelverket må sette pasientens helse først
- For å forebygge vold og overgrep mot eldre må tilbudet som «Vern for eldre» etableres i alle kommuner
- Egenandelen for helsetjenester må fjernes eller senkes betraktelig
- «Omsorgstrappen» må tas aktivt i bruk i kommunene
- Alle på sykehjem skal få tilbud om enerom, Rabattordningen for dobbeltrom må avskaffes.



Foto: Johnny Syversen

## 4. Aktivitet og deltakelse

De prioriterte satsingsområdene:

- **Aldersgrenser må oppheves**
- **Mer digital opplæring av eldre**
- **Aktivitetssenter som møteplass i lokalsamfunnene**

Aldersdiskriminering er ulovlig etter likestillings- og diskrimineringsloven. Like fullt opplever mange eldre å bli utsatt for aldersdiskriminering. Det er også et spørsmål om eldre som ikke er digitale er utsatt for aldersdiskriminering når tjenester rettet mot allmenheten kun er digitale. Å bevise at det foregår aldersdiskriminering kan være vanskelig. Pensjonistforbundet skal arbeide for å øke kunnskapen om aldersdiskriminering og være en aktiv pådriver for at lovverket blir fulgt. Det gjelder overfor den statlige og kommunale forvaltningen, og de som yter tjenester overfor eldre.

Pensjonistforbundet vil jobbe for et samfunn uten aldersgrenser. Der samfunnet ser seg nødt til å bruke aldersgrenser skal det være en saklig begrunnelse for denne. De øvre aldersgrensene samfunnet opererer med er vilkårlige og tilfeldige. I stedet for å justere aldersgrensene, mener Pensjonistforbundet at det er mest riktig å fjerne øvre aldersgrenser i det sivile samfunn. Alder er ikke en tilstand.

### **Pensjonistforbundet krever og vil arbeide med:**

- Aldersgrenser må oppheves
- Mer digital opplæring av eldre
- Aktivitetssenter som møteplass i lokalsamfunnene
- At øvre aldersgrense for å være meddommer fjernes
- At myndighetene bidrar til å bekjempe aldersdiskriminering
- At vi får aktivitetssentre som møteplass på tvers av generasjoner i lokalsamfunn
- Økte bevilgninger og bedre koordinering av frivillig aktivitet
- At det finnes en analog minimumsløsning der hovedløsningen er digital
- At alle kommuner og bydeler må opprette aktivitetssentre for eldre
- Et godt tilrettelagt kollektivtilbud og en raus TT-ordning
- At staten legger til rette for en mer offensiv digital opplæring
- At krav om fornyelse av førerkort forenkles
- Postombæring minst fem dager i uken hele året







Foto: Johnny Syversen

**Pensjonistforbundet**

Torggata 15  
0180 Oslo



**Postadresse**

Postboks 6714, St. Olavs plass, 0130 Oslo

**Tlf:** 22 34 87 70

**E-post:** [pf@pensjonistforbundet.no](mailto:pf@pensjonistforbundet.no)

[www.pensjonistforbundet.no](http://www.pensjonistforbundet.no)

[www.facebook.com/pensjonistforbundet](https://www.facebook.com/pensjonistforbundet)

